

Πρωταθλήτρια στη μαύρη εργασία η Ελλάδα μεταξύ των χωρών της Ε.Ε.

ΤΟ ΑΝΗΣΥΧΗΤΙΚΟ φαινόμενο της μαύρης εργασίας, η οποία στη χώρα μας -και λόγω της κρίσης- αλλά και στην υπόλοιπη Ευρώπη αυξάνεται διαρκώς, προβληματίζει και τους ευρωπαίους εταίρους μας που αναζητούν λύσεις για τον περιορισμό του.

Στο πλαίσιο αυτό το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο προχωρεί στη δημιουργία μιας «ευρωπαϊκής πλατφόρμας» με σκοπό την ενίσχυση της συνεργασίας για την πρόληψη και την καταπολέμηση της αδήλωτης εργασίας και την καλύτερη αντιμετώπιση ενός προβλήματος που καταστρέφει την ευρωπαϊκή οικονομία.

Η έκταση του φαινομένου αυτού έχει δυσμενείς επιπτώσεις για όλους, καθώς υποβαθμίζει -πρώτα και κύρια- τα δικαιώματα και την προστασία των ιδίων των εργαζομένων, οι οποίοι αναγκάζονται να δεχθούν επισφαλείς και συχνά επικίνδυνες συνθήκες εργασίας, πολύ χαμηλότερες αποδοχές, σοβαρές παραβιάσεις των εργασιακών δικαιωμάτων και προστασία σημαντικά υποδεέστερη εκείνης που ορίζει η νομοθεσία, χάνοντας τα συνταξιοδοτικά δικαιώματα και την πρόσβαση στην υγειονομική περίθαλψη.

Παράλληλα, έχει σημαντικές επιπτώσεις και στις οικονομίες των κρατών, καθώς αποδυναμώνει τα δημόσια έσοδα και τη χρηματοδοτική επάρκεια του ασφαλιστικού συστήματος, νοθεύει τον υγιή ανταγωνισμό μεταξύ των επιχειρήσεων και υπονομεύει καίρια τις αναπτυξιακές προοπτικές.

Στόχος η ενσωμάτωση στην αγορά εργασίας

Η αδήλωτη εργασία περιλαμβάνει όλες τις αμειβόμενες δραστηριότητες που είναι νόμιμες ως προς τη φύση τους αλλά δεν δηλώνονται στις φορολογικές υπηρεσίες και στις επιθεωρήσεις εργασίας. Είναι πιο διαδεδομένη στον κλάδο των κατασκευών, αλλά και στις οικιακές υπηρεσίες, την ιδιωτική ασφάλεια, τη γεωργία, τις ξενοδοχειακές υπηρεσίες και τις υπη-

Διαχρονικά η χώρα μας παρουσιάζει μεταξύ των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης ένα από τα υψηλότερα επίπεδα παραοικονομίας και αδήλωτης εργασίας

ρεσίες εστίασης. Η ευρωπαϊκή πλατφόρμα έχει σκοπό τη βελτίωση των συνθηκών εργασίας και την ενσωμάτωση των αδήλων εργαζομένων στην αγορά εργασίας αλλά δεν θα παρεμβαίνει στις ενέργειες των κρατών-μελών ούτε θα προσπαθήσει να εναρμονίσει τις εθνικές νομοθεσίες. Στοχεύει στην ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ των ευρωπαϊκών υπουργείων εργασίας, των συνδικάτων και των εργοδοτών και θα αναπτύξει ένα αξιόπιστο και αποτελεσματικό σύστημα ταχείας ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ των εθνικών φορέων.

Η Ελλάδα στους «πρωταθλητές» παρά τα βαριά πρόστιμα

Διαχρονικά η χώρα μας παρουσιάζει μεταξύ των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης ένα από τα υψηλότερα επίπεδα παραοικονομίας και αδήλωτης εργασίας.

Παρά τις προσπάθειες του υπουργείου Εργασίας ειδικά τα τελευταία χρόνια για την πάταξη του φαινομένου, καθώς τα δημόσια ταμεία και περισσότερο το ασφαλιστικό σύστημα έχουν ανάγκη για έσοδα περισσότερο από κάθε

άλλη φορά, χιλιάδες εργαζόμενοι εργάζονται ανασφάλιστοι, είτε επειδή αναγκάζονται είτε επειδή ωθούνται από προσωπικό συμφέρον (φοροδιαφυγή, εισφοροδιαφυγή).

Για την καταπολέμηση του φαινομένου διενεργούνται έλεγχοι από την Ειδική Υπηρεσία Ελέγχου Ασφάλισης (ΕΥΠΕΑ) του ΙΚΑ και από μεικτά κλιμάκια Επιθεωρητών Εργασιακών του ΣΕΠΕ. Τα αποτελέσματα των ελέγχων παρουσιάζονται αναλυτικά στο ειδικό τεύχος του επιχειρησιακού σχεδίου «Αρτεμις» που περιλαμβάνει όλο το επιχειρησιακό σχέδιο δράσης του υπουργείου.

Με βάση τα τελευταία στοιχεία, τα οποία αφορούν ελέγχους που έγιναν την περίοδο 15 Σεπτεμβρίου 2013 - 30 Απριλίου 2015, διενεργήθηκαν έλεγχοι σε 44.393 επιχειρήσεις όλων των κλάδων οικονομικής δραστηριότητας και 6.129 επιχειρήσεις βρέθηκαν να απασχολούν αδήλωτους εργαζομένους (ποσοστό 13,9%).

Σε σύνολο 214.807 εργαζομένων στις επιχειρήσεις στις οποίες διενεργήθηκαν έλεγχοι, εντοπίστηκαν 10.602 αδήλωτοι εργαζόμενοι (ποσοστό

4,94%), ενώ τα πρόστιμα που επιβλήθηκαν αποκλειστικά για την αδήλωτη εργασία ανέρχονται στο ποσό των 110.984.578 ευρώ.

Οι έλεγχοι που πραγματοποιούν οι επιθεωρητές Εργασίας του ΣΕΠΕ είναι κυρίως δειγματοληπτικοί σε όλους τους κλάδους οικονομικής δραστηριότητας, ενώ οι έλεγχοι που διενεργούνται από κλιμάκια της ΕΥΠΕΑ του ΙΚΑ είναι στοχευόμενοι στους κλάδους οικονομικής δραστηριότητας που με βάση όλες τις ως σήμερα ενδείξεις παρουσιάζουν υψηλά ποσοστά αδήλωτης εργασίας, όπως επισιτιστικά επαγγέλματα (εστιατόρια-ταβέρνες, αίθουσες δεξιώσεων, μεζεζοπωλεία, καφετέριες μπαρ, κέντρα εσπερσοστασης), βιοτεχνικά πάρκα, βιομηχανικές ζώνες, κομμωτήρια, πρατήρια βενζίνης, συνεργεία αυτοκινήτων, μεταφορικές επιχειρήσεις, λιανικό εμπόριο, καθαριότητα, κατασκευές, φιλοξενία, υπηρεσίες ασφαλείας, επιχειρήσεις φασόν. Να σημειωθεί ότι τα πρόστιμα έχουν αυστηροποιηθεί και ανέρχονται στο 18πλάσιο του κατώτατου μισθού, δηλαδή σε 10.550 ευρώ ανά αδήλωτο εργαζόμενο.